

Participatieraad Amsterdam-Noord

INGEKOMEN - 9 FEB. 2018

8 februari 2018

Gemeente Beemster
t.a.v. de Gemeenteraad
Rijn Middelburgstraat 1
1462 NV Middenbeemster

Beste dames en heren,

Als Participatieraad Amsterdam Noord is het onze taak signalen op te vangen, problemen zichtbaar te maken uit de omgeving en deze onder de aandacht te brengen van de politiek. Het signaal dat ons nu bereikt is dat er geen plaats is voor kinderen met een autisme problematiek (ASS) in het speciaal voortgezet onderwijs.

In het speciaal voortgezet onderwijs worden voornamelijk kinderen opgevangen met gedragsproblemen, deze worden doorverwezen door ZMOK scholen (Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen).

De ASS kinderen zitten in dezelfde klas met ZMOK kinderen.

In de kerndoelen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs staan de belangrijkste zaken die scholen hun leerlingen moeten aanbieden. Zij moeten ervoor zorgen dat leerlingen zich gedurende hun schoolperiode blijven ontwikkelen, een breed en gevarieerd onderwijsaanbod, kansen op maatschappelijke participatie vergroten en begeleiden naar de verwachte uitstroombestemming.

Wat wij missen is het doel met betrekking tot veiligheid van de betrokken leerling.

De kerndoelen zoals blijven ontwikkelen en begeleiden naar de verwachte uitstroombestemming worden voor ASS kinderen belemmerd door de aanwezige ZMOK kinderen. Maar de veiligheid van de ASS kinderen is zeer zeker ook een punt van bezorgdheid van de ouders.

In het advies "School en leerlingen met gedragsproblematiek" van de Onderwijsraad staan een aantal opmerkingen die bovenstaande stelling "Speciaal voortgezet onderwijs is niet geschikt voor ASS kinderen" onderbouwen. www.onderwijsraad.nl/documenten/school-en-leerlingen-met-gedragsproblemen.pdf

Het advies geeft o.a. aan dat gedrags stoornissen ernstigere, meer aanhoudende en meer specifiek omschreven gedragsproblemen zijn.

Moeilijk gedrag is met name een probleem als het een onderwijsbelemmering vormt voor leerlingen en leraren. Dat wil zeggen dat de leerprestaties van het kind zelf achterblijven, hun onderwijsloopbaan minder succesvol verloopt en/of anderzijds de docent (stress, lagere werkprestaties) en de klas (leerprestaties van andere leerlingen) er last van hebben, zoals de ASS kinderen.

De praktijk als het gaat om zorgleerlingen in het regulier en het speciaal onderwijs laat veel te wensen over. Het is, zeker als het gaat om agressief en sterk asociaal gedrag gericht op de leraar en medeleerlingen, een zeer ingewikkelde en moeilijke opgave voor de leraren en een grote invloed op de ASS kinderen.

Gedragsproblemen zijn onder te verdelen in externaliserend en internaliserend gedrag. Een leerling met externaliserende gedragsproblemen vertoont regelmatig gedrag dat anderen als storend ervaren. Voorbeelden zijn ongehoorzaamheid, agressiviteit, pesten, vernielzucht en driftbuien. Een leerling met internaliserende gedragsproblemen vertoont gedrag waar hij vooral zelf (vaak in stilte) onder lijdt.

ASS kinderen vertonen vaak internaliserend gedrag.

Betrokkenen bij het onderwijs vragen zich echter met name af hoe zij om moeten gaan met externaliserende gedragsproblemen omdat deze sterk van invloed kunnen zijn op de klassensituatie en het onderwijsleerproces van alle leerlingen.

Maar ook internaliserende problemen kunnen een onderwijsbelemmering vormen, die dan vooral de bewuste leerling zelf treft.

De problemen van deze kinderen blijven vaak onderbelicht omdat zij het onderwijsproces en de klassensituatie in het algemeen niet direct verstoren.

Maar deze problemen hebben wel effect op het onderwijsleerproces van het kind zelf.

Bovendien kan internaliserend probleemgedrag ook aan de basis liggen van externaliserend gedragsproblemen (bijvoorbeeld een leerling die zijn angsten overschreeuwt).

Stoornissen in het autistisch spectrum ASS worden gekenmerkt door problemen in de sociale interactie en een grote behoefte aan structuur en herhaling. De onvoorspelbare externaliserende gedragingen zijn voor ASS kinderen moeilijk te begrijpen.

Structuur en herhaling wordt vaak verstoord door kinderen met externaliserend gedrag.

De leerlingen die naar een cluster 4-school (ZMOK) gaan, hebben zwaardere externaliserende problematiek, meer leerproblemen en komen vaker uit een ongunstige thuissituatie met scheiding en werkloosheid.

Ook wordt er in het advies aangegeven dat er een verschil zit in benadering van leerlingen met een autismeachtige problematiek en kinderen met gedragsstoornissen.

Het is voor een leraar erg moeilijk om beide groepen in één klas te begeleiden.

Uit een rapport van de Landelijke Commissie Toezicht Indicatiestelling blijkt dat het aantal ASS kinderen dat in het reguliere onderwijs blijft in de afgelopen jaren is toegenomen; in het voortgezet onderwijs is er echter eerder een tendens naar speciaal onderwijs.

Door de grote hoeveelheid ZMOK kinderen tussen de ASS kinderen is er een toename van leerlingen die geen onderwijs kunnen volgen ('thuiszitters'). Deze thuiszitters kosten de gemeenschap veel geld.

Geld dat beter besteedt kan worden aan het passend maken van het onderwijs voor ASS kinderen.

In het Nederlands Autisme Register 2017 staat dat 7% van de ASS kinderen en jongeren onder de 16 jaar geen onderwijs volgt. De problemen voor deze doelgroep in het onderwijs zijn hardnekkig en de belofte van passend onderwijs wordt voor hen niet waar gemaakt. 63% van de ouders van ASS kinderen vroegen in 2016 hulp op het gebied van onderwijs, bijna 50% van deze ouders kreeg geen of slechts een gedeeld passend antwoord.

Ouders vinden geen gehoor bij organisaties, leerplicht ambtenaar en schoolinspectie. Onze signalen geven aan dat dit niet alleen speelt in Amsterdam maar ook in Zaanstad en Rotterdam.

Welke stappen kunnen er ondernomen worden om de veiligheid en toekomst van de ASS kinderen in het Speciaal Voortgezet onderwijs te waarborgen?
Op welke termijn kunnen er stappen ondernomen worden om de veiligheid die ernstig in het geding is te waarborgen?
Waarom is er geen tot zeer weinig Speciaal Voortgezet onderwijs voor ASS kinderen?
Is er een mogelijkheid om apart onderwijs te geven aan ASS kinderen en ZMOK kinderen zodat deze niet meer met elkaar in één klas zitten?

In de bijlage vindt u een aantal reacties van moeders die ons op dit onderwerp attent hebben gemaakt.

Als Participatieraad Amsterdam Noord willen wij u wijzen op de enorme problemen die deze situatie oplevert voor de kinderen, hun ouders en de leraren.
Wij willen via deze brief onze grote zorg uitspreken voor deze kinderen, hun schoolloopbaan, toekomst en de grote zorg die deze situatie de ouders geeft. Ouders zijn mede slachtoffers. Passend onderwijs moet voor iedereen mogelijk zijn, ook voor ASS-kinderen. Passend onderwijs is voor ASS-kinderen op dit moment niet mogelijk.
Wij verzoeken u dringend actie te ondernemen.

Wij horen graag uw reactie.

Met vriendelijke groet, namens de Participatieraad Amsterdam Noord,

Drs. J. W. Peppels
Voorzitter
Kometensingel 189
1033 BE Amsterdam
Participatieraad.noord@gmail.com

Bijlage 1:

De moeders die ons aangesproken hebben zijn bezorgd over de toekomst van hun kind maar prioriteit heeft de veiligheid van hun kind in en buiten school.

Onderstaand een greep uit de reacties;

- Er is weinig keuze in het Speciaal Voortgezet onderwijs.
- Scholen geven aan maatwerk te leveren (ieder op eigen niveau onderwijs) maar dit is in de praktijk niet haalbaar.
- De scholen richten zich op sociale zelfredzaamheid en SOVA (sociale vaardigheids trainingen) en niet op onderwijs. Dit geldt ook voor Speciaal basisonderwijs.
- Er vaak onvoldoende kennis, ervaring met autisme op de betrokken scholen. Zij zijn meer gericht op externaliserend gedrag
- Kinderen worden over- en ondervraagd.
- De talenten en mogelijkheden van ASS kinderen worden niet benut maar gelijk getrokken met ZMOK kinderen zodat zij richting dagbesteding gestuurd worden.
- Het toekomstperspectief van ASS kinderen uit het Speciaal Voortgezet onderwijs is lager dan het toekomstperspectief van ASS kinderen in het regulier Voortgezet onderwijs.
- Vechtpartijen in en buiten school, in de bus, angst om naar school te gaan, schelden, schreeuwen, discrimineerde opmerkingen, etc.
- ASS kinderen moeten constant op hun hoede zijn door de onveilige situatie, wat overprikkeling veroorzaakt. De situatie is niet alleen voor de kinderen onveilig maar ook voor de ouders.
Dit levert trauma op bij de kinderen, wat ze de rest van hun leven achtervolgt.
- Een groot gedeelte van de thuiszitters zijn het gevolg van het schoolklimaat.
- Scholen zijn een ondoordringbaar bolwerk waarmee moeilijk in gesprek te gaan is.
- Ouders, die veel ervaring en deskundigheid bezitten, worden als "lastig" ervaren.
- Betrokken ouders worden niet serieus genomen en tegen gewerkt.
- Is het passend onderwijs wel passend, maatwerk wordt niet toegepast.